CANÇONS del REGNE de VALENCIA

(NADALENQUES)

LO RAT PENAT
SECCIO DE MUSICOLOGIA
VALENCIA 1982

CANÇONS DEL REGNE DE VALENCIA

CANÇONS DEL REGNE DE VALÈNCIA

SECCIO DE MUSICOLOGIA DE «LO RAT PENAT»

Gregorio Martínez García

Cançons del Regne de Valencia

VALENCIA 1982

Depòsit Legal V. 2.523 - 1982

Tip. "LEVANTE" - Blanquerías, 9 - Valencia-3

PROLEC

La centenaria «Societat Lo Rat Penat» inicia en est eixemplar la publicacio d'una serie de quaderns que, baix el titul de «Cançons del Regne de Valencia», apareixeran successivament com a homenage als nostres pobles i com a mostra i resum de lo que es i significa el nostre abundant folklor musical.

Lo Rat Penat en estes publicacions no prete exhibir un cançoner mes entre els ya publicats o d'atres que puguen apareixer d'ara en avant. L'objecte d'estos manuals, molt comodos d'utilisar per la seua senzillea i molt representatius en el seu contengut, es el d'acostar al lector a estes musiques ya publicades o encara inedites fins ara i aixi fomentar l'amor a Valencia per mig de dos facetes tan importants per a la nostra cultura com ho son la poesia i la musica populars, les dos agermanades en estes cançons, conseguint feliç expressio de l'anima del nostre poble.

D'esta manera podrem vore insertades en les pagines que componen este quadern, unes cançons nadalenques que han segut recollides alli on se ballen o se canten i elegides per la seua bellea ritmica-melodica, per la seua expressivitat i perque la seua interpretacio no presenta ninguna dificultat o, al menys, dificultat que no es puga resoldre facilment.

En successives publicacions i seguint el mateix criteri en la seua eleccio oferirém cançons populars d'atres generos anotant en elles, igual que hem fet ara, el nom del colector i el lloc d'on han segut recollides, com a testimoni d'autenticitat.

Desigem que esta publicacio, fruit de l'esforç de Lo Rat Penat, contribuixca a fomentar l'amor a les nostres musiques populars i que la lectura i interpretacio d'elles servixquen de goig i solaç als nostres esperits.

Maria Teresa Oller

PROLEG

1.—DONE'M L'ASGUILANDO

Colector: Salvador Segui

MURO (La Serrania d'Alcoy)

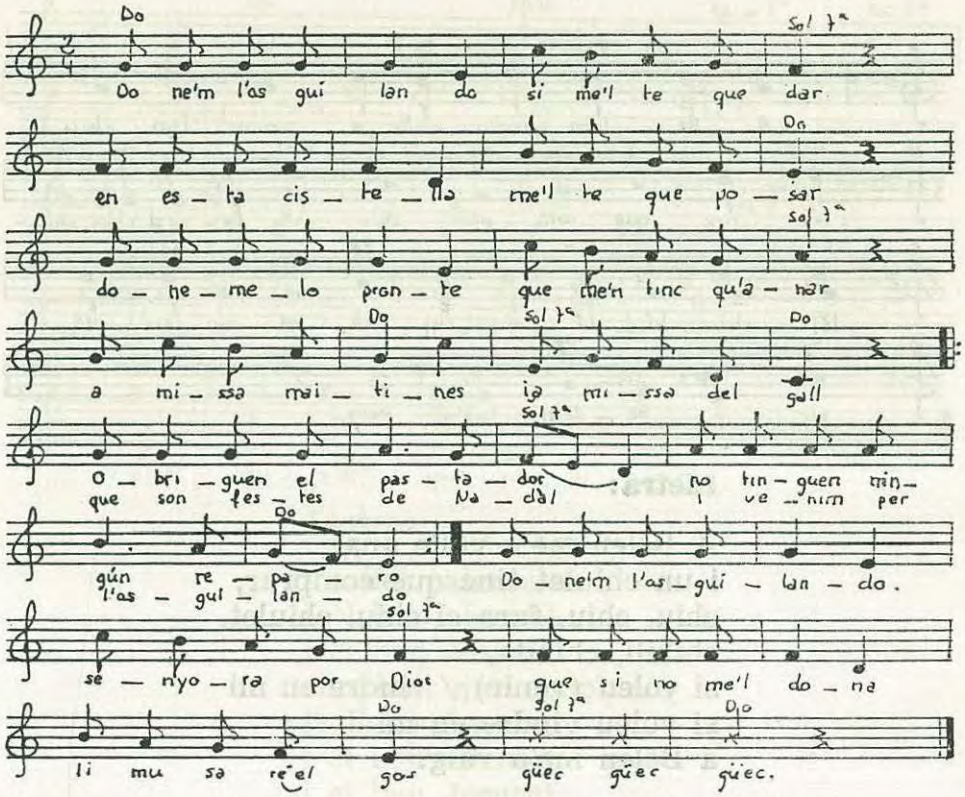

Lletra:

Done'm l'asguilando,
si me'l te que dar,
en esta cistella
me'l te que posar,
«done-me-lo» pronte
que me'n tinc que anar
a missa maitines
i a missa del gall.

Obriguen el pastador
no tinguen ningun reparo,
que son festes de Nadal
i venim per l'asguilando.

Done'm l'asguilando,
senyora, por Dios,
que si no me'l dona,
li musare el gos,
güec, güec, güec.

2.—A BELEN ME'N VULLC ANAR

Colectora: Maria Teresa Oller

AGRES-ALCOY (La Serrania d'Alcoy)

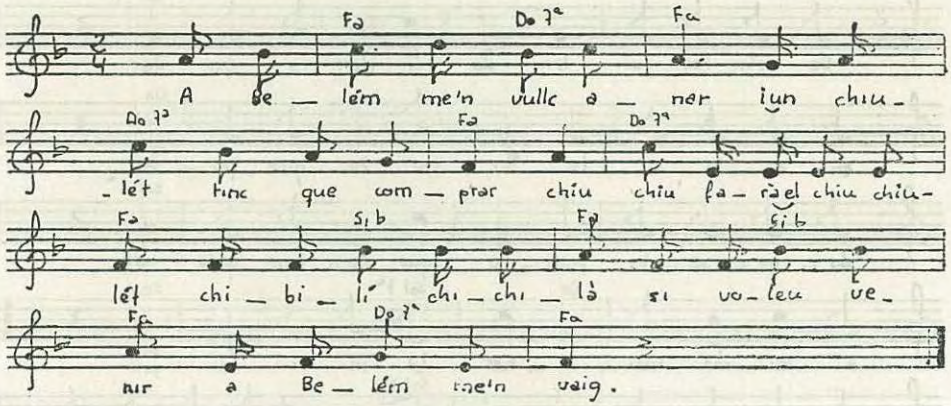

Lletra:

A Belen me'n vullc anar
i un chiulet tinc que comprar,
chiu, chiu, fara el chiu, chiulet,
chibili, chibila,
si voleu (venir) / vindre en mi
si voleu vindre en mi
a Belen me'n vaig.

3.—LA LLET CALENTETA

Colectora: Maria Teresa Oller

AGRES (La Serrania d'Alcoy)

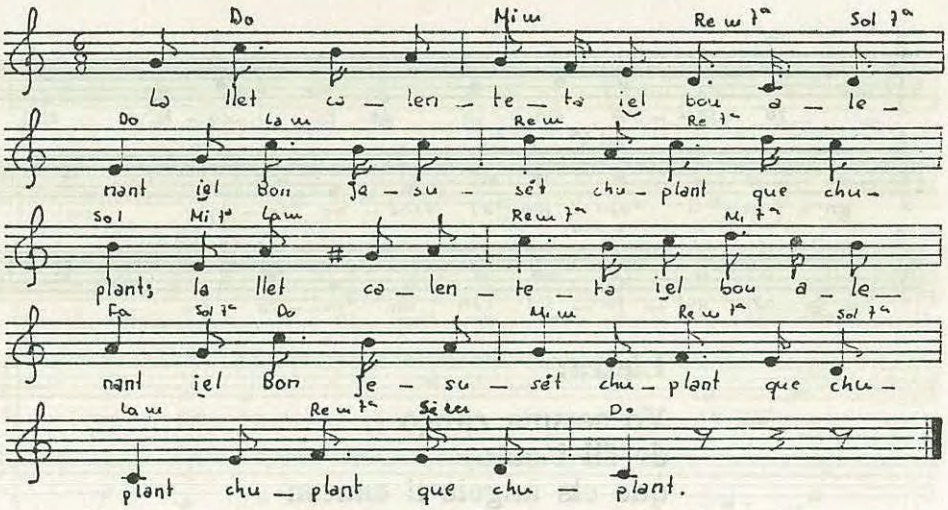

Lletra:

La llet calenteta
i el bou alenant,
i el bon Jesuset
chuplant que chuplant;
la llet calenteta
i el bou alenant,
i el bon Jesuset
chuplant que chuplant,
chuplant que chuplant.

La llet calenteta,
la boca cremant,
i el bon Jesuset
chuplant que chuplant;
la llet calenteta,
i el morret bollint,
i el bon Jesuset
chuplant i engolint.

4.—YO SE UNA CANÇO

Colector: Ricart Olmos

BOCAIRENT (La Serrania d'Alcoy)

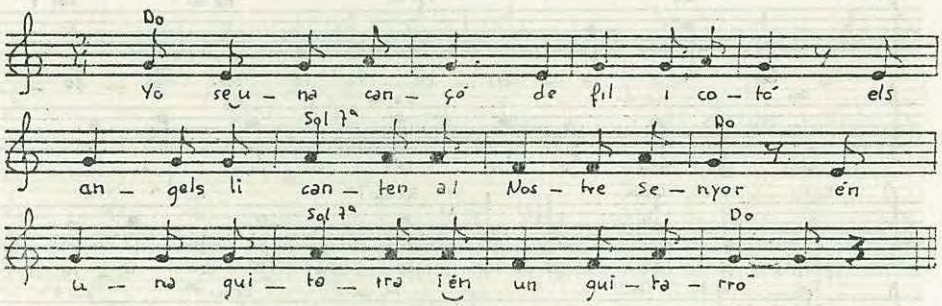

Lletra:

Yo se una canço
de fil i coto,
que els angels li canten
al Nostre Senyor,
en una guitarra
i en un guitarro.

El bon pastoret
tocava el tambor
i els angels cantaven
al Nostre Senyor.
bis

Els angels cantaven:
«Guerinda, guerindeta,
mes val un ouet
que una sardineta.
bis

A la guerlindo,
a la guerlindaina,
el Nin mes bonico
s'emporta la palma.»
bis

5.—CAMINA, MARIA

Colectora: Maria Teresa Oller

ALCOY (La Serrania d'Alcoy)

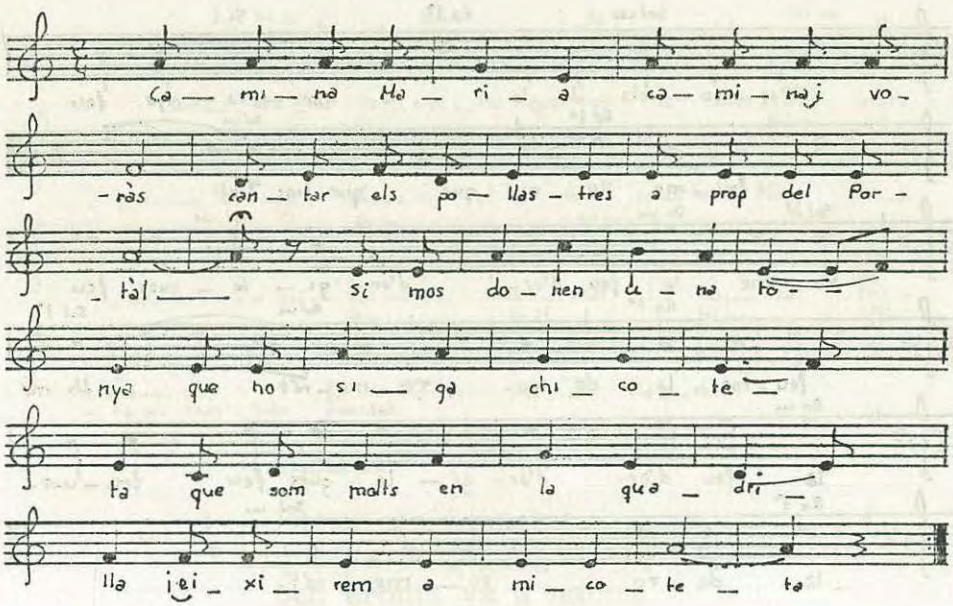

Lletra:

Camina, Maria,
camina i voras
cantar els pollastres
a prop del portal.

Si nos donen una tonya,
que no siga chicoteta,
que som molts en la quadrilla
i eixirem a micoteta.

Senyorets i senyoretes,
donen-nos la voluntat,
que si no nos donen res,
els farem dolor de cap.

6.—FEU-ME LLENYA

Colector: Salvador Segui

BENIFALLIM (La Serrania d'Alcoy)

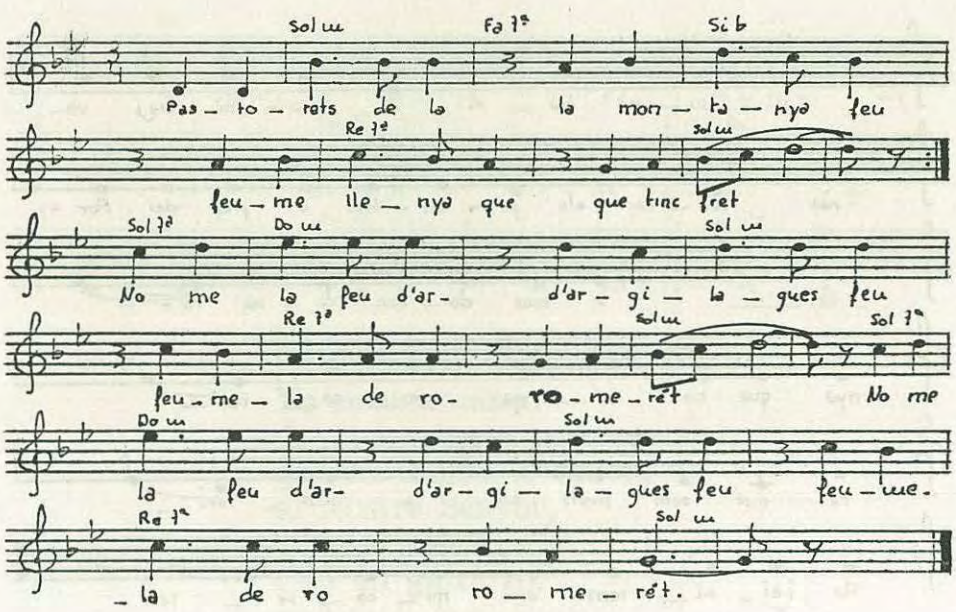

Lletra:

Pastorets de la montanya, feu,
feu-me llenya que tinc fret;
no me la feu d'ar, d'argilagues,
feu-me-la de romeret;
no me la feu d'ar, d'argilagues,
feu, feu-me-la de romeret.

7.—NADALENCA

Colector: Josep Climent

COCENTAINA (La Serrania d'Alcoy)

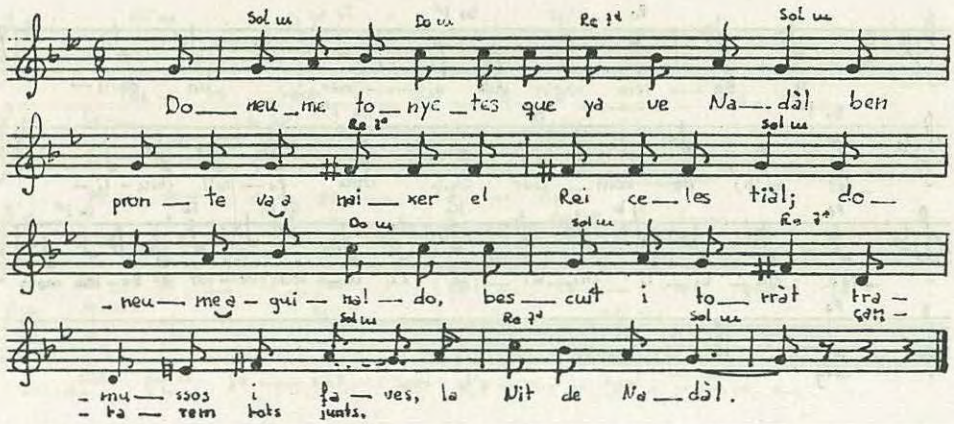

Lletra:

Doneu-me tonyetes,
que ya ve Nadal,
ben pronte va a naixer
el Rei celestial;

doneu-me aguinaldo,
bescuit i torrat,
tramussos i faves,
1.ª v. la Nit de Nadal.

2.ª v. cantarem tots junts,
la Nit de Nadal.

8.—A BELEN ME'N VULLC ANAR

Colector: Salvador Seguí

ALTEA (La Marina)

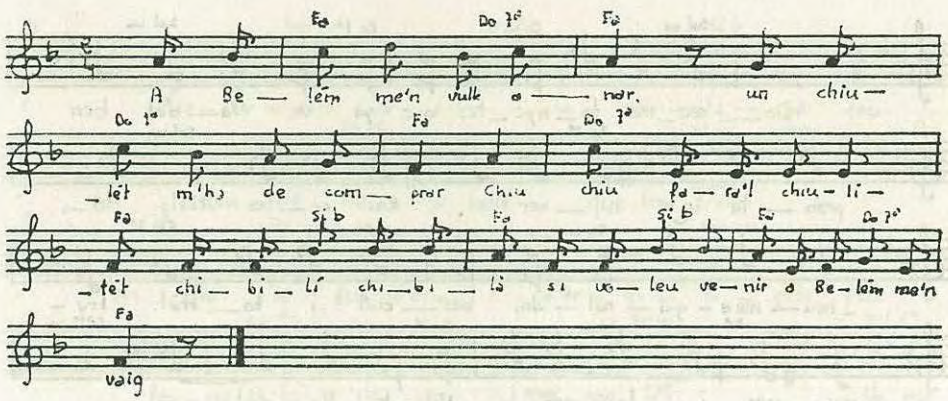

Lletra:

A Belen me'n vullc anar,
un chiulet m'he de comprar.
Chiu, chiu, fara el chiulitet,
chibili, chibila,
si voleu (venir), vindre en mi
a Belen me'n vaig.

9.—PASTORETS I PASTORETES

Colector: Salvador Segui

CASTELL DE GUADALEST (La Marina)

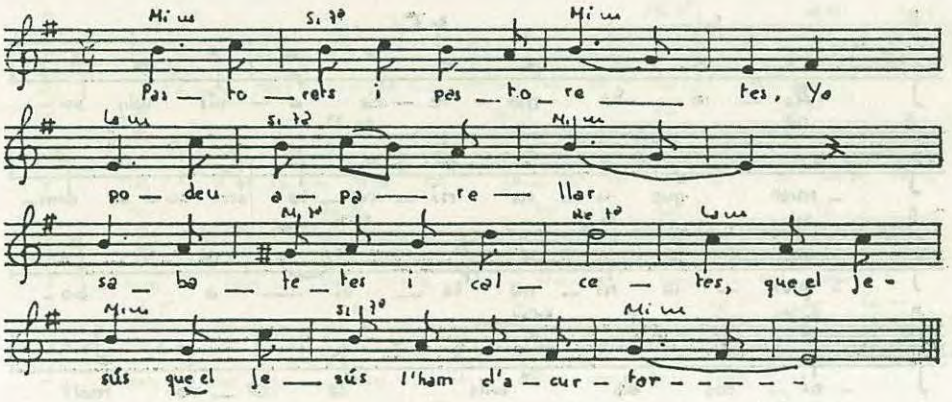

Lletra:

Pastorets i pastoretes, ya podeu,
ya podeu «preparar»,
sabatetes i calcetes, que al Ninyet,
que al Ninyet van a acurtar.
El Ninyet ya va per terra,
fent carreres, fent carreres i pinets;
Sant Josep de l'alegria,
va donant-li, va donant-li pastissets.
A missa maitines,
a missa del gall,
a missa, «senyores»,
haurem de cantar
una cançoneta de
de molta primor,
que els angels li canten
al Nostre Senyor,
al Nostre Senyor.

10.—MARETA

Colector: Josep Climent

POPULARISADA

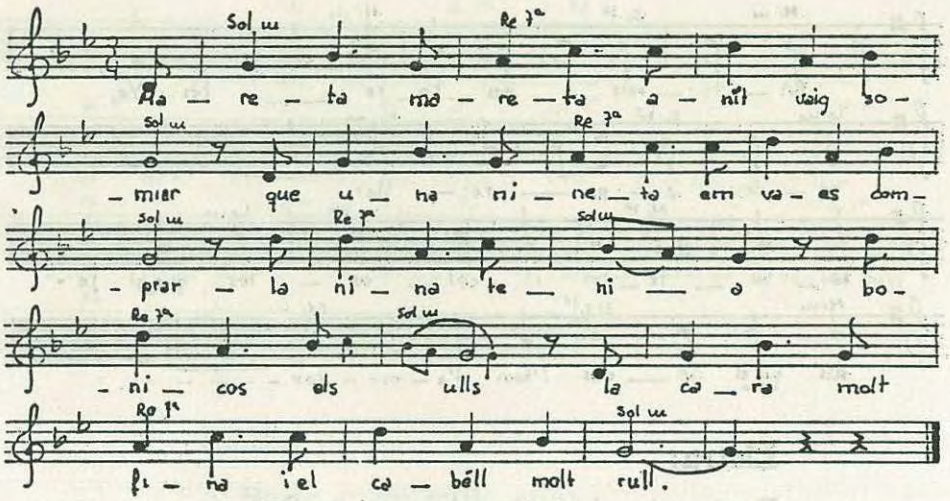

Lletra:

Mareta, mareta,
anit vaig somiar
que una nineta
em «vares» comprar;
la nina tenia
bonicos els ulls,
la cara molt fina
i el cabell molt rull.

11.—ASGUILANDO

Colector: Salvador Segui

ALTEA (La Marina)

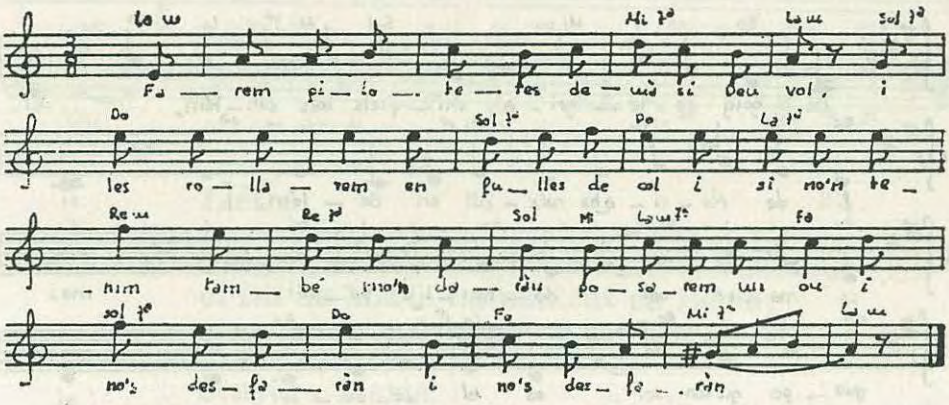

Lletra:

Farem pilotetes
dema, si Deu vol,
i les rollarem
en fulles de col,
i, si no en tenim,
tambe «mo'n» daran,
posarem un ou
i no es desfaran.
La nit de maitines,
la Nit de Nadal
passava un chiquet
per baix del portal;
sa mare li dia:
fill meu, ¿vols mamar?
—No, senyora mare,
que tinc que cantar.
Una cançoneta
de molta primor
que els angels li canten
al Nostre Senyor.

12.—DE GOIG I ALEGRIA

Colector: Salvador Segui

CAMP DE MIRRA (La Serrania d'Alcoy)

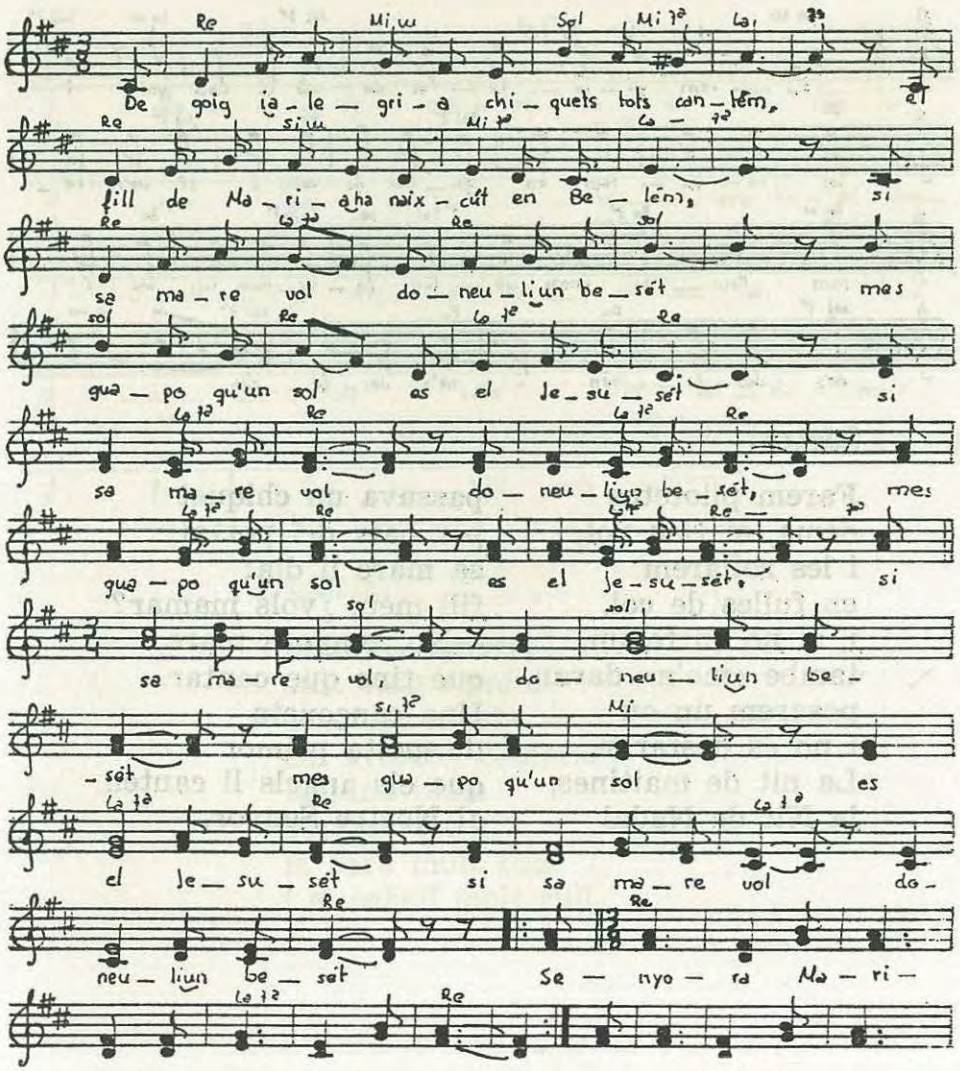

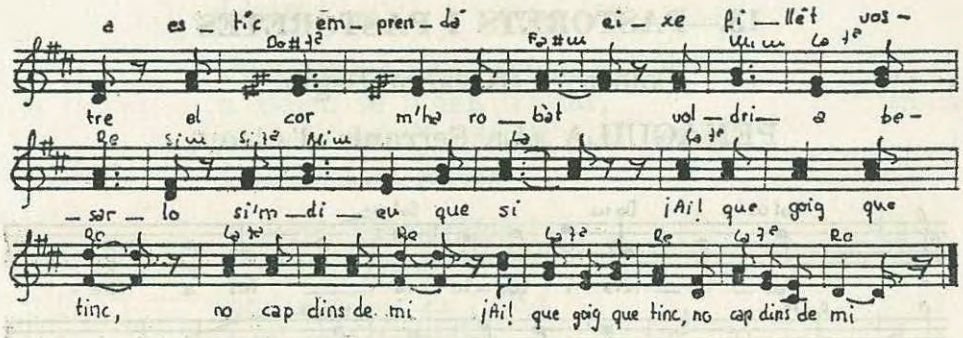

Lletra:

De goig i alegria, chiquets, tots cantem,
el fill de Maria ha naixcut en Belen;
si sa mare vol, doneu-li un beset;

Senyora Maria,
estic «emprendà»,
eixe fillet vostre
el cor m'ha robat;
voldria besar-lo
si em dieu que si.
¡Ai!, quin goig que tinc,
no cap dins de mi;
¡ai!, quin goig que tinc,
no cap dins de mi.

13.—PASTORETS I PASTORETES

Colector: Salvador Segui

PENAGUILA (La Serrania d'Alcoy)

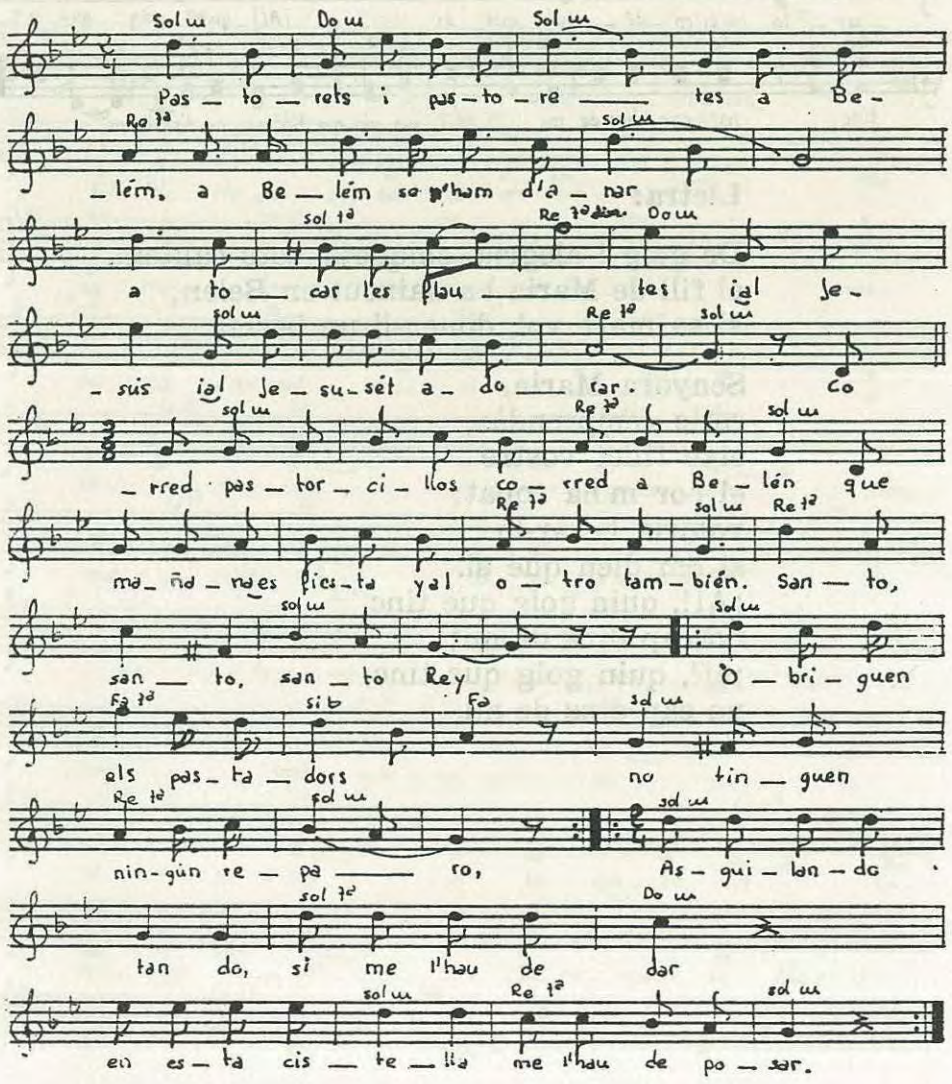

Lletra:

Pastorets i pastoretes, a Belen,
a Belen se n'han d'anar,
a tocar les flautetes, i al Jesus,
i al Jesuset adorar.

Corred, pastorcillos,
ccrred a Belén,
que mañana es fiesta
y al otro también.
Santo, santo, santo Rey.

Obriguen els pastadors,
no tinguen ningun reparo,
que son festes de Nadal
i venim per l'asguinaldo.

Asguilando tando,
si me l'heu de dar,
en esta cistella
me l'heu de posar.

Passen bones festes,
bona olla de carn,
bonaolla de carn,
bones facedures
i un conill ben gran.

14.—FEU-ME LLENYA QUE TINC FRET

Colectora: Maria Teresa Oller

AYELO DE RUGAT (La Vall d'Albaida)

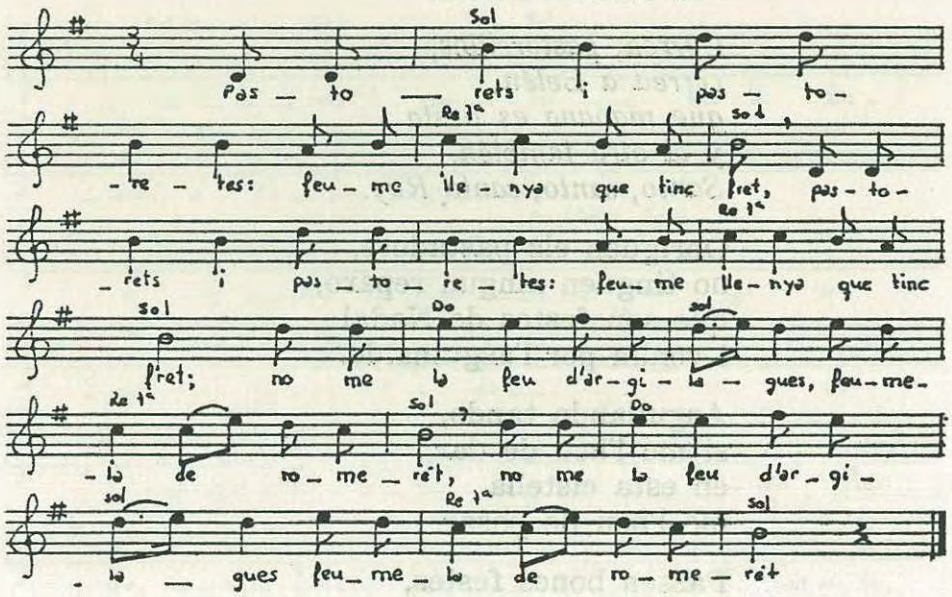

Lletra:

Pastorets i pastoretes,
feu-me llenya, que tinc fret;

bis

no me la feu d'argilangues,
feu-me-la de romeret.

bis

15.—HUI LA TERRA EN ALEGRIA

Colectora: Maria Teresa Oller

NULES (La Plana)

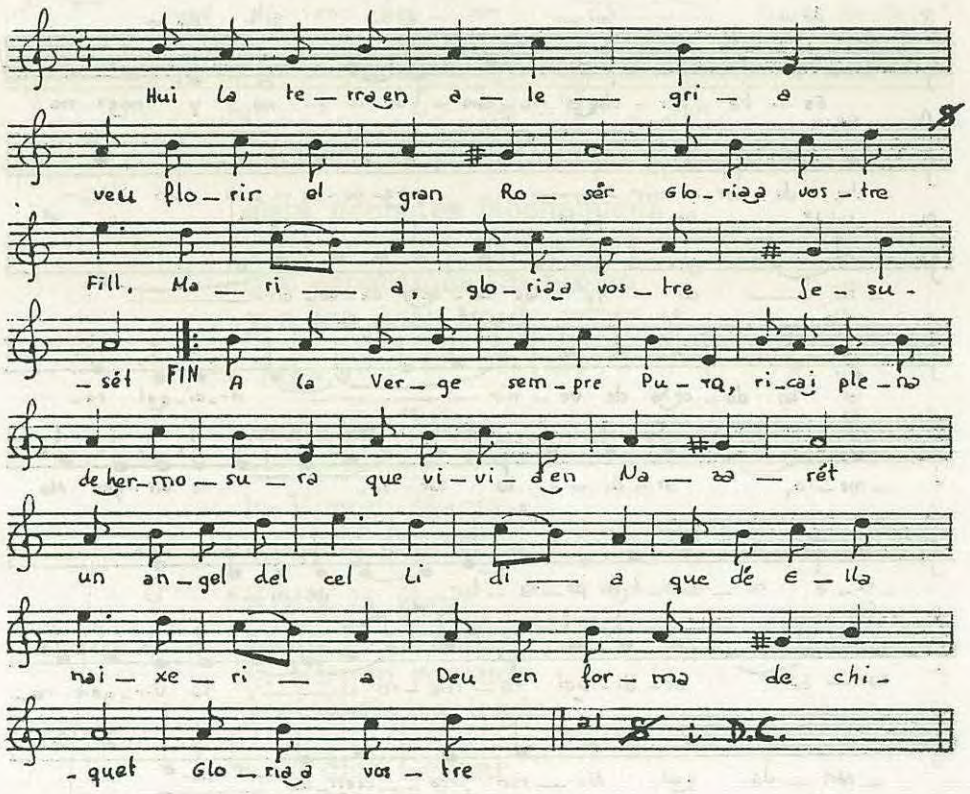

Lletra:

Hui la terra en alegria,
veu florir el gran Roser.
Gloria al vostre Fill, Maria,
gloria al vostre Jesuset.

A la Verge sempre pura,
rica i plena d'hermosura
que vivia en Nasaret,
un angel del cel li dia
que de Ella naixeria
Deu, en forma de chiquet.

Gloria al vostre Fill, Maria,
gloria al vostre Jesuset.

Hui la terra en alegria....

16.—VILLANCICO «DE LA AGÜELA»

Colector: Antoni d'Alfonso

COFRENTES (La Vall de Cofrents)

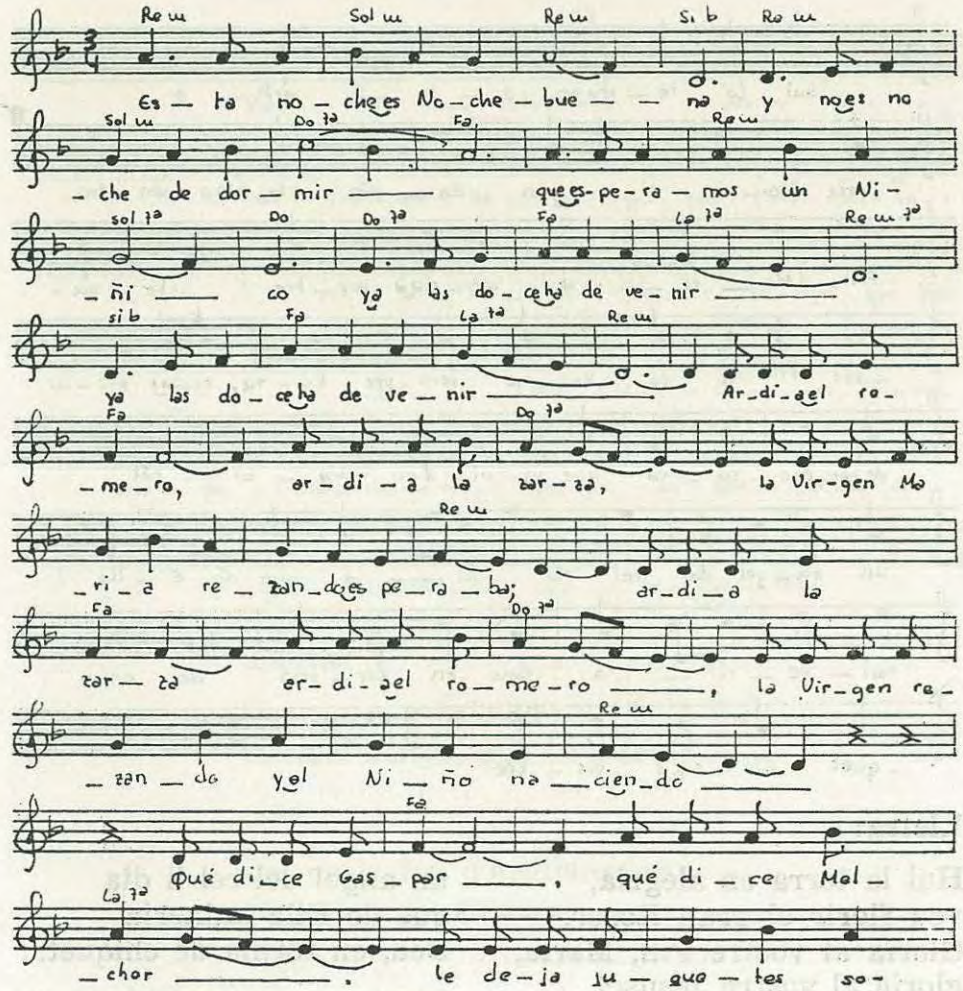

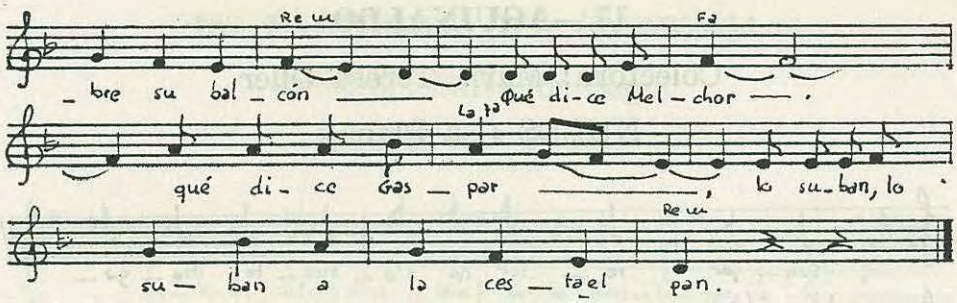

Lletra:

Esta noche es Nochebuena
y no es noche de dormir,
que esperamos un niñico
y a las doce ha de venir.

bis

Ardía el romero,
ardía la zarza;
la Virgen María
rezando esperaba.

Ardía la zarza,
ardía el romero,
la Virgen rezando
y el Niño naciendo.

Qué dice Gaspar,
qué dice Melchor;
le dejan juguetes
sobre su balcón.

Qué dice Melchor,
qué dice Gaspar;
le suban, le suban,
la cesta «el» pan.

17.—AGUINALDO

Colectora: Maria Teresa Oller

NULES (La Plana)

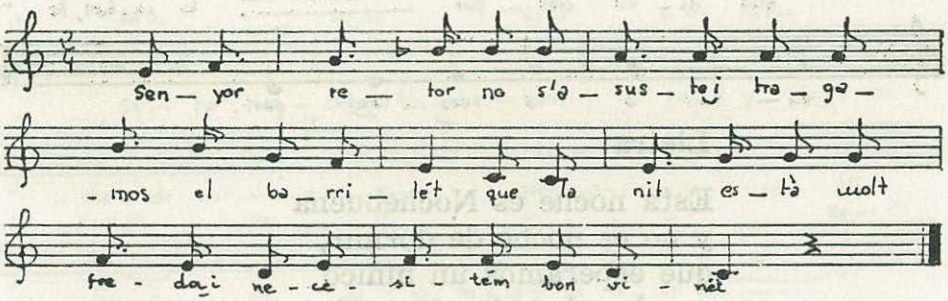

Lletra:

Senyor retor, no «s'assuste»
i traga-nos el barrilet,
que la nit està molt freda
i necessitem bon vinet.

Senyorets i senyoretes:
aci venim a cantar,
que passen molt bones festes
i bon dia de Nadal.

18.—PASTORET, ¿D'A ON VENS?

Colector: Salvador Segui

BECHI (La Plana)

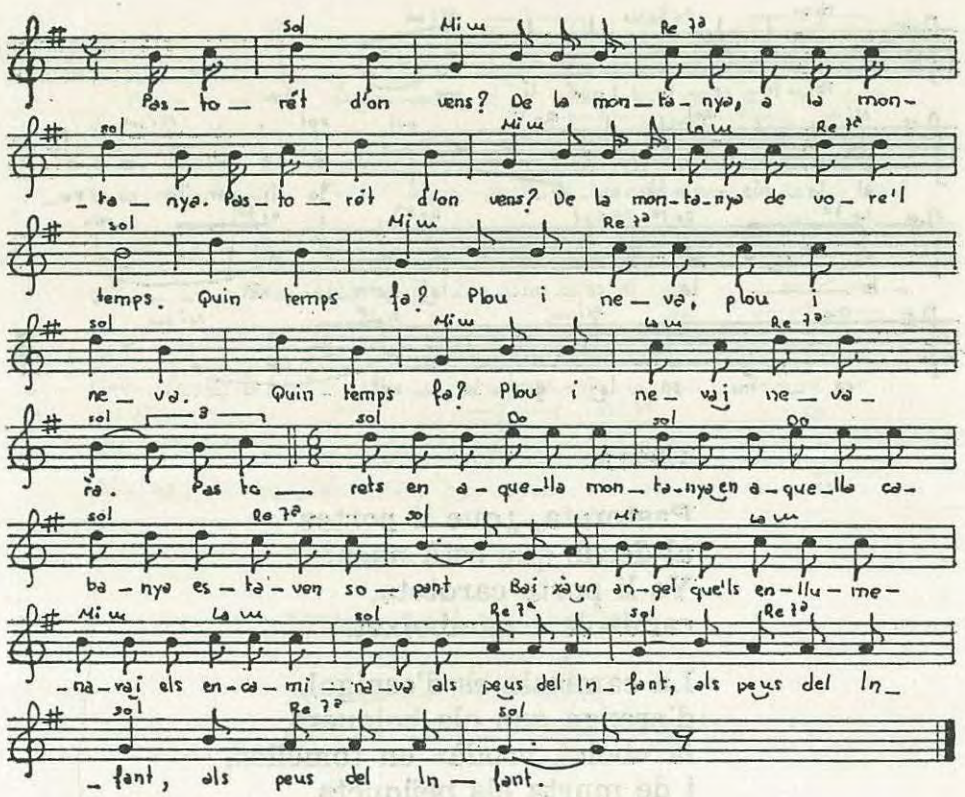

Lletra:

Pastoret, ¿d'a on vens?
De la montanya, a la montanya.
Pastoret, ¿d'a on vens?
De la montanya de vore el temps.

¿Quin temps fa?
Plou i neva, plou i neva.
¿Quin temps fa?
Plou i neva i nevarà.

Pastorets,
en aquella montanya,
en aquella cabanya
estaven sopant.
Baixà un angel
que els enllumenava
i els encaminava
als peus de l'Infant,
als peus de l'Infant.
bis

19.—PASTORETA, ¿QUE LI PORTES?

Colector: Antoni Chover

TAVERNES (La Valldigna)

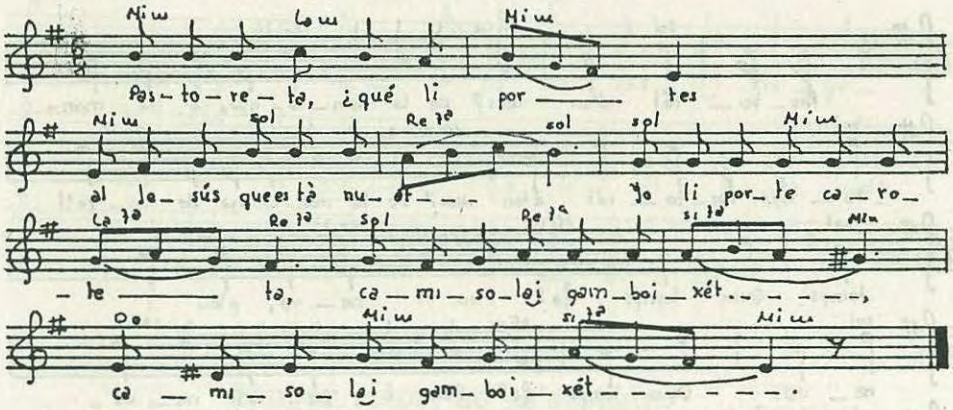

Lletra:

Pastoreta, ¿que li portes
al Jesus que està nuet?
Yo li porte caroteta,
camisola i gamboixet.

La camisola es d'espigol,
d'orenga son els bolquers,
la «bolcà brodà» en tomellos,
i de murta els peüquets.

20.—PASTORETS I PASTORETES

Colector: Ricart Olmos

ONTINYENT (La Vall d'Albaida)

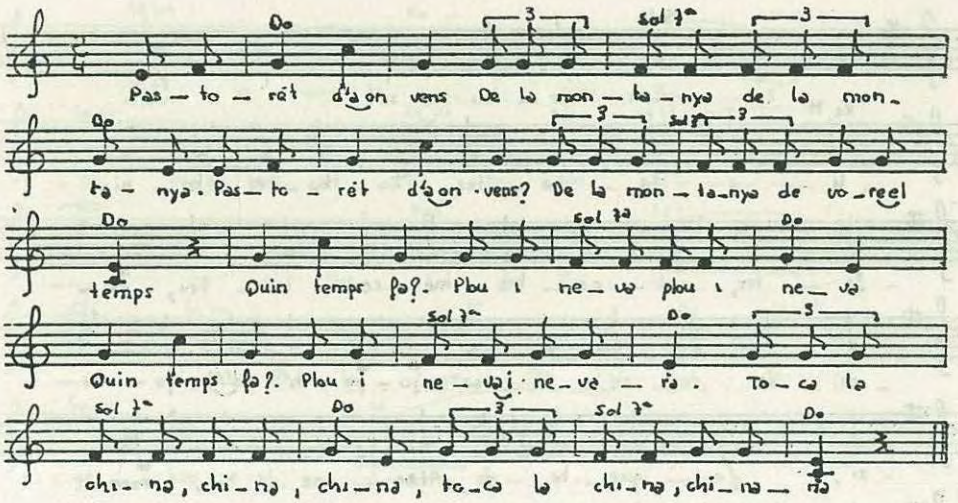

Lletra:

Pastorets i pastoretes,
ya podeu aparellar
sabatetes i calcetes,
que el Jesus l'hem d'acurtar.

21.—LO BON JESUSET VOLIA SABATES

Colectora: Maria Teresa Oller

BELGIDA (La Vall d'Albaida)

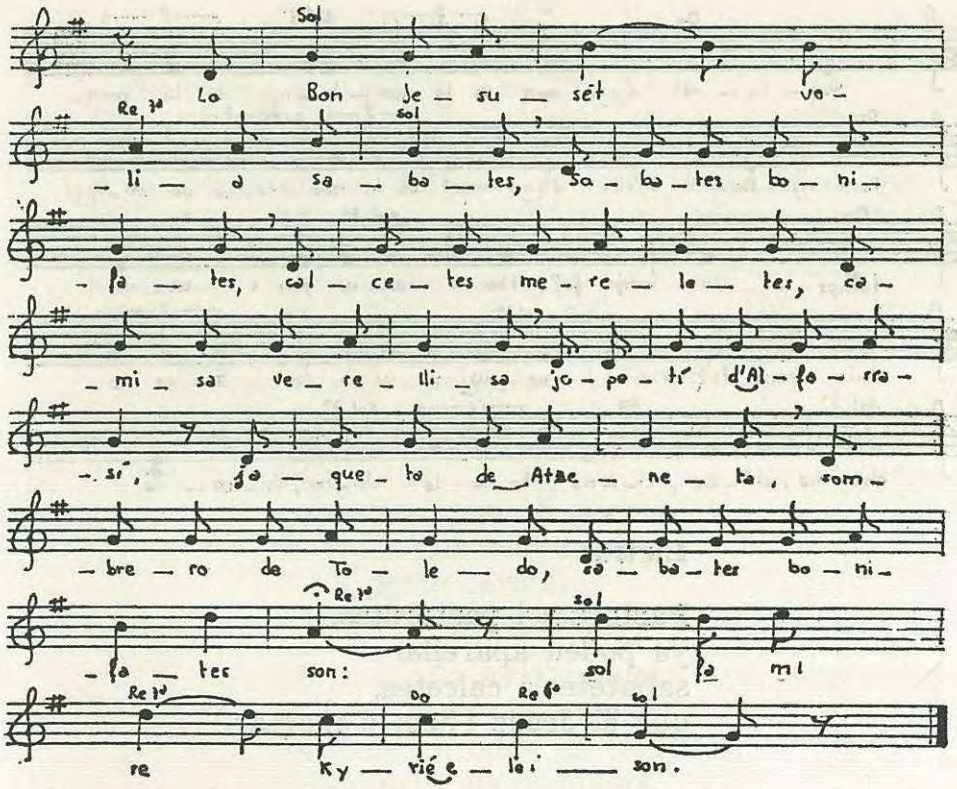

Lletra:

Lo bon Jesuset
volia sabates.
Sabates bonifates,
calcetes mereletes,
camisa verellissa,
jopeti d'Alfarrasi,
jaqueta d'Atzeneta,
sombrero de Toledo;
sabates, bonifates son:
sol, fa, mi, re,
Kyrie eleison.

22.—TOT LO MON ALEGRE CANTA

Colectora: Maria Teresa Oller

BENIGANIM (La Vall d'Albaida)

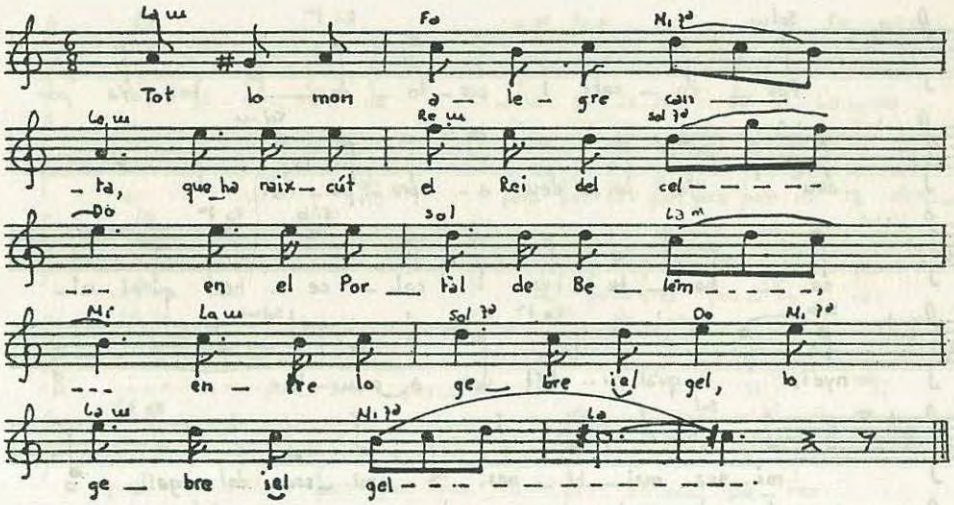

Lletra:

Tot lo mon alegre canta,
que ha naixcut el Rei del Cel
en el Portal de Belen,
entre lo gebre i el gel.

bis

El Jesuset de Nadal
pot estar ben devanit,
perque li diuen la missa
a les dotze de la nit.

bis

23.—PASTORET, ¿D'A ON VENS?

Colector: Josep Climent

CARCAIXENT (La Ribera Alta)

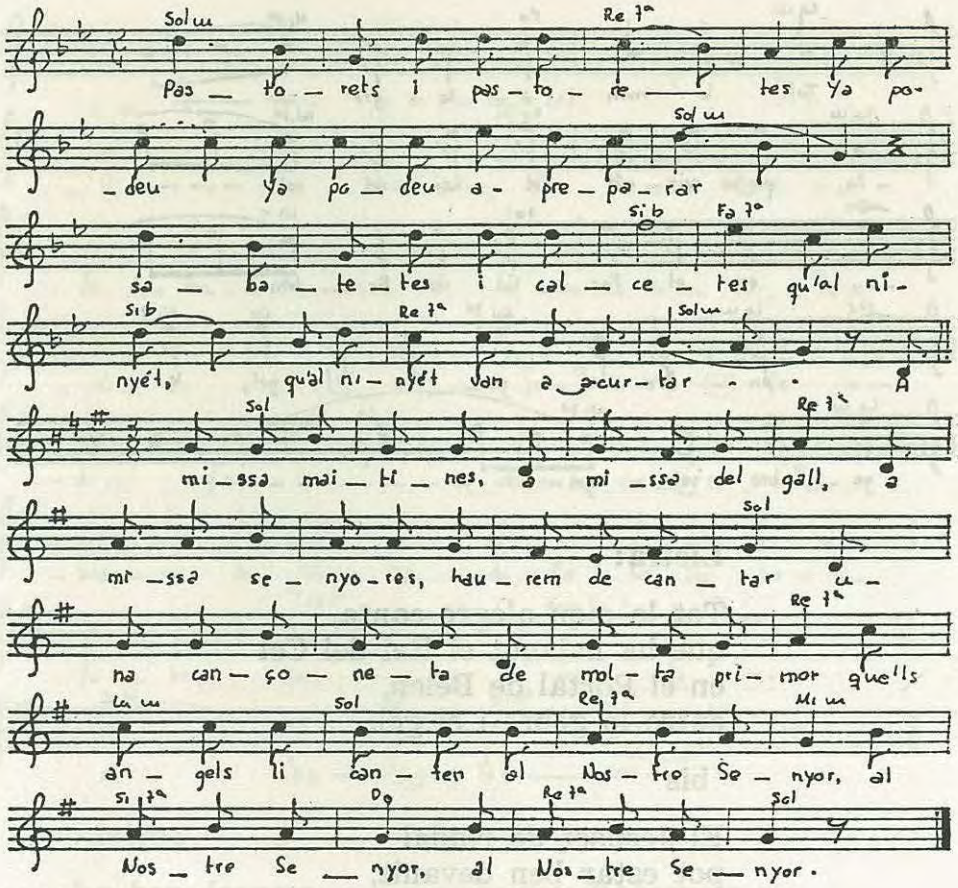

Lletra:

Pastoret, ¿d'a on vens?
De la montanya, de la montanya.
Pastoret, ¿d'a on vens?
De la montanya de vore el temps.
¿Quin temps fa?
Plou i neva, plou i neva.
¿Quin temps fa?
Plou i neva i nevarà.
Toca la china, china, china,
toca la china, china, na.
no, no, no, pam, para pam,
[pam

24.—EL JESUSET DE LA COVA

Colector: Salvador Segui

CONFRIDES (La Marina)

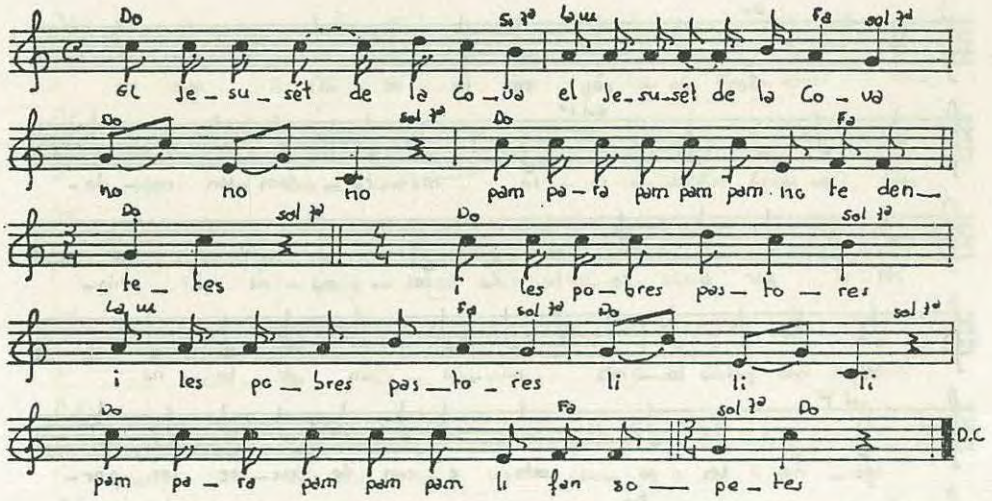

Lletra:

El Jesuset de la Cova,
el Jesuset de la Cova,
no, no, no, pam, para pam, pam, pam,
no te dentetes
i les pobres pastores,
i les pobres pastores,
li, li, li, pam, para pam,
pam, pam,
li fan sopetes.

Esta noche los Reyes,
esta noche los Reyes,
van, van, van, pam, para pam, pam, pam,
van de camino,
con todos sus deseos,
de, de, de, pam, para pam, pam, pam,
de ver al niño.

25.—SANT JOSEP SE FA VELLET

Colector: Ricart Olmos

MORELLA (Els Ports de Morella)

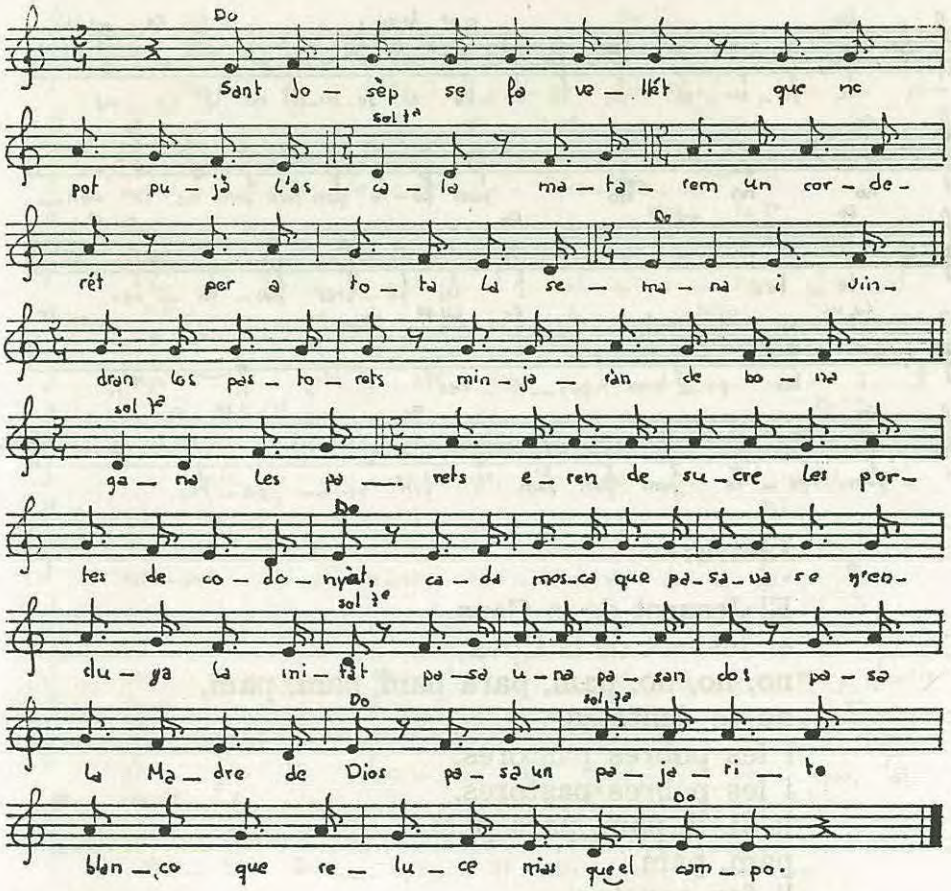

Lletra:

Sant Josep se fa vellet
que no pot pujar l'escala;
matarém un corderet
per a tota la semana
i vindran los pastorets,
menjaran de bona gana.
Les parets eren de sucre,
les portes de codonyat;
cada mosca que passava
se n'enduya la mitat;
pasa una, pasan dos,
pasa la Madre de Dios,
pasa un pajarito blanco
que reluce más que el campo.

26.—A BELEN LES CHIQUES

Colector musica, en Tavernes: Antoni Chover

Colectora lletra del romanç, en Simat: M.ª Teresa

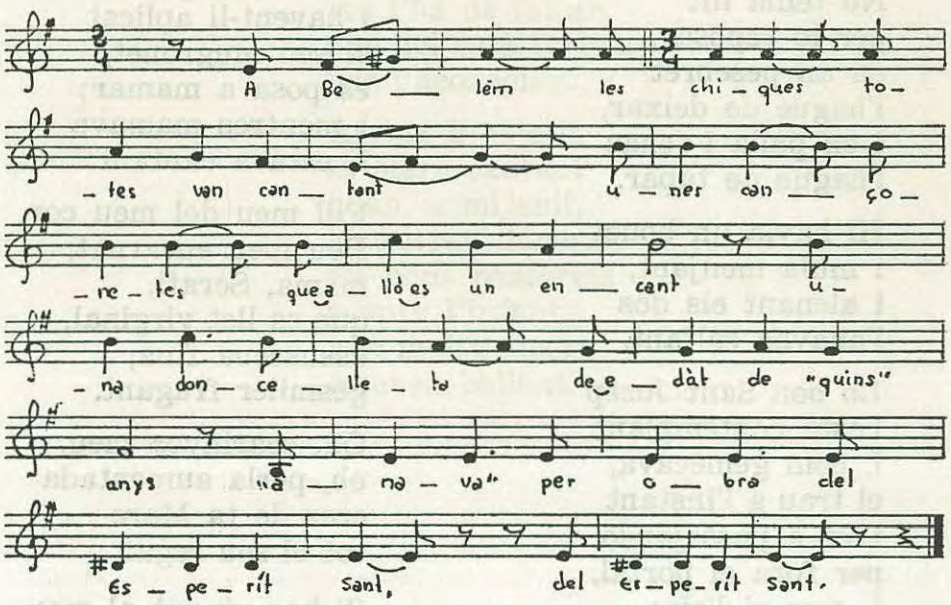

Lletra:

A Belen les chiques
totes van cantant,
unes cançonetes
que allo es un encant.

Una donzelleta
d'edat de quinze anys,
anava per obra
de l'Esperit Sant,
que, sense dolor,
la nit de Nadal
al Fill de Deu Pare
pari en un portal.
Els angels del Cel
baixaren cantant:
¡Pau aci en la terra,
gloria alla triumfant!
I alli, agenollant-se,
adoren l'Infant
que era tan bonic
com un diamant
i, de serafi,
tenia el semblant.

El «Ninyo», de fret
tremolant esta,
i les llagrimetes
li estaven brollant.
La mare embovada
l'estava mirant;

en un bolqueret
l'anava bolcant,
i en una faixeta
l'anava faixant.

No tenia llit
per lo reposar,
en un pesebret
l'hague de deixar,
i en palla i fenas
l'hague de tapar.

Hi havia un bouet
i mula menjant,
i alenant els dos
l'anaven calfant.

Lo bon Sant Josep
l'està contemplant
i, com gemecava,
el trau a l'instant
i va a passejar-lo
per fora el portal,
i, com si l'oira,
li estava parlant:

Fill meu del meu cor,
no em faces plorar,
que si en estos braços
et sap mal estar,
ya et dure a ta mare
que et fara callar.

Yo et promet, sol meu,
sempre treballar,
a Tu i a ta Mare
sempre venerar,
i en suor del front
dar-vos a menjar.

Pren la Mare al Fill
per lo alimentar
i es destapa el pit
mes pur que el cristall,
mes blanc que la llet;
i havent-li aplicat
el seu mugronet,
es posa a mamar;
i mentres mamava
li estava cantant:

Fill meu del meu cor,
Deu meu encarnat,
mama, Serafi,
que es llet virginal,
assussena fina,
gesmiler fragant.

Oh, «carinyo» meu,
oh, perla aumentada
eres de ta Mare
tot el seu regal.

Si has vingut al mon
per al mon curar,
¡Fill meu del meu cor,
quant t'ha de costar!

Les fels mes amargues
t'han de fer passar;
pero yo, Fill meu,
mai t'he de deixar.

Pobret m'encontre
en un temps tan mal,
fora de ma casa
i en este portal,
sense tindre llit
per a em recostar,

ni una «caireta»
que em puga sentar,
ni cresol ni oli
per m'allumenar;
pero per a Tu
res t'ha de faltar,
que aci està ta mare
per t'aconsolar.

Aixina li estava
la Mare cantant
quan, a mijanit,
vingueren dançant
els bons pastorets
a vore l'Infant,
i en molta alegria
estaven ballant.

27.—ACODIU EN LES GUITARRES

Colector: Josep Climent

ALGEMESI (La Ribera Alta)

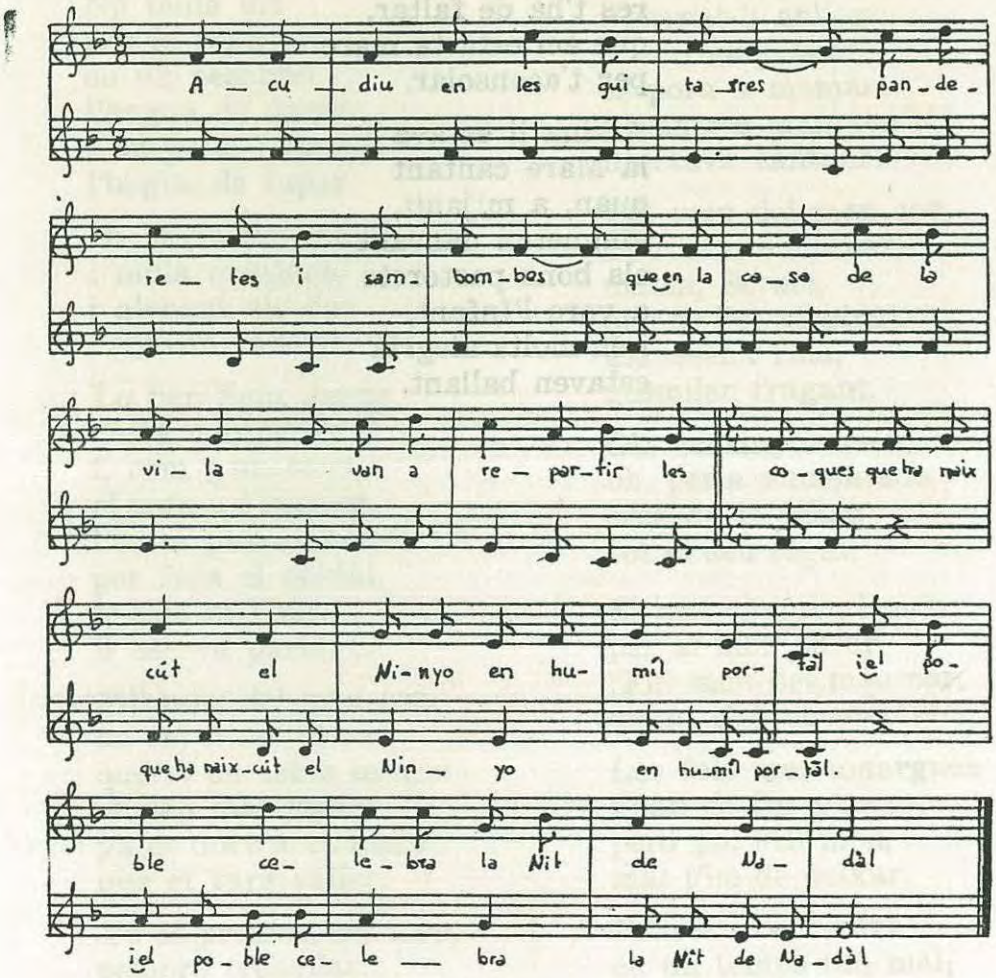

Lletra:

Acodiu en les guitarres,
panderetes i sambombes
que en la casa de la vila
van a repartir les coques.

Que ha naixcut el «Ninyo»
en humil portal
i el poble celebra
la Nit de Nadal.

28.—«TONA» DE SAMBOMBA

A dos veus iguals Colector: B. Adam Ferrero

PENISCOLA (Els Plans de Vinaros)

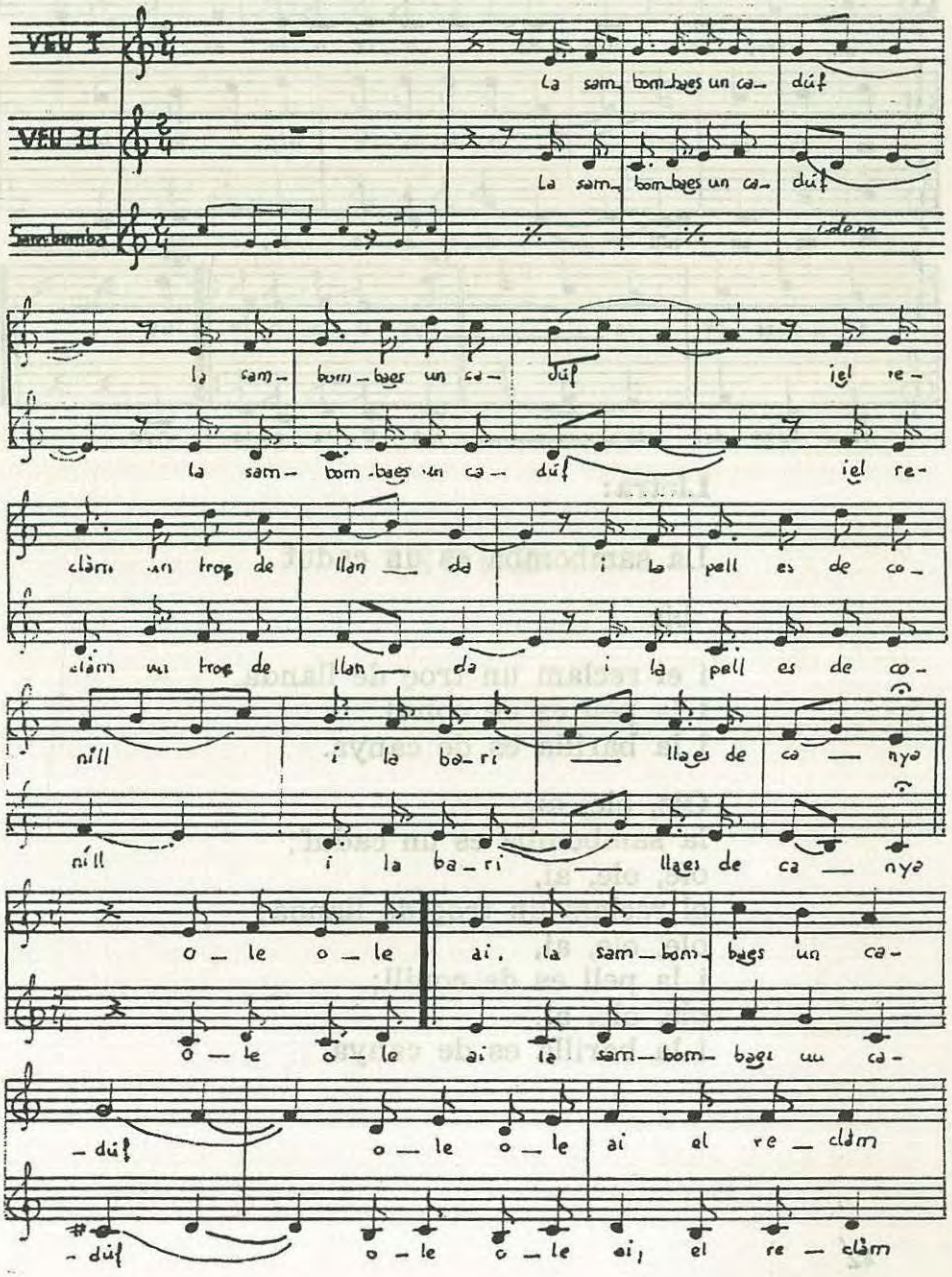

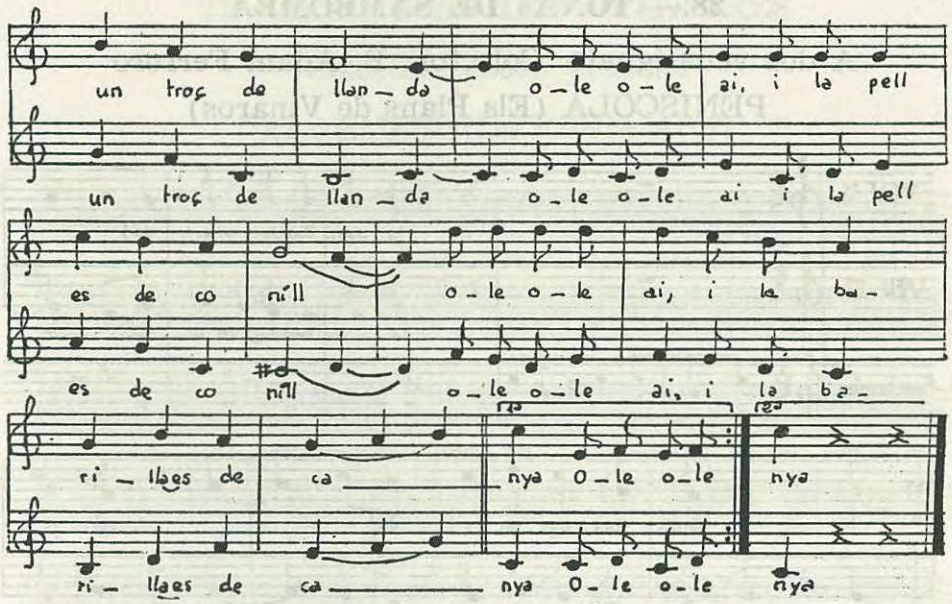

Lletra:

La sambomba es un caduf

bis

i el reclam un troç de llanda,
i la pell es de conill
i la barilla es de canya.

Ole, ole, ai,
la sambomba es un caduf;
ole, ole, ai,
el reclam un troç de llanda;
ole, ole, ai,
i la pell es de conill;
ole, ole, ai,
i la barilla es de canya.

INDEX

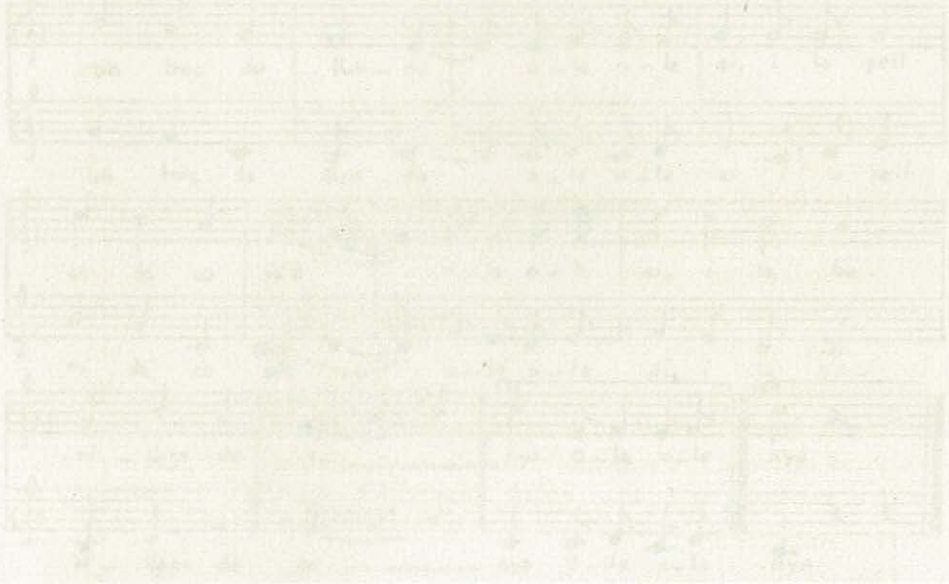

Pág.

PROLEC ... 7
1.—Donem l'asguilando ... 9
2.—A Belen me'n vullc anar (Agres-Alcoy) ... 10
3.—La llet calenteta ... 11
4.—Yo se una canço ... 12
5.—Camina, Maria ... 13
6.—Feu-me llenya ... 14
7.—Nadalenca ... 15
8.—A Belen me'n vullc anar (Altea) ... 16
9.—Pastorets i pastoretes (Castell de Guadalest) ... 17
10.—Mareta ... 18
11.—Asguilando ... 19
12.—De goig i alegria ... 20
13.—Pastorets i pastoretes (Penaguila) ... 22
14.—Feu-me llenya que tinc fret ... 24
15.—Hui la terra en alegria ... 25
16.—Villancico «de la agüela» ... 26
17.—Aguinaldo ... 28
18.—Pastoret ¿d'a on vens? (Bechí) ... 29
19.—Pastoreta ¿que li portes? ... 30
20.—Pastorets i pastoretes (Ontinyent) ... 31
21.—Lo bon Jesuset volia sabates ... 32
22.—Tot lo mon alegre canta ... 33
23.—Pastoret ¿d'a on vens? (Carcaixent) ... 34
24.—El Jesuset de la Cova ... 35
25.—Sant Josep se fa vellet ... 36
26.—A Belen les chiques ... 37
27.—Acodiu en les guitarres ... 40
28.—«Tonà» de sambomba ... 41
INDEX ... 43